

HEDMARK OG OPPLAND STATSADVOKATEMBETER

Østregate 61
2317 HAMAR
Telefon 62 53 42 40
15979577 477/23-111/MSH008

PÅTEGNINGSARK**ROAR ALEXANDER MIKALSEN, F. 21.12.1975 – KLAGE OVER
HENLEGGELSESBESLUTNING**

Sendes **Innlandet politidistrikt/Påtaleavsnitt Øst, Postboks 85, 2201 KONGSVINGER,**

Saken har sitt utspring i en anmeldelse fra Oslo statsadvokatembeter av 25.1.2023. Bakgrunnen er publisering av innlegg på den sosiale plattformen "X" (tidligere Twitter), hvor det er laget en etterlyst-plakat av Sturla Henriksbø, som er statsadvokat ved Oslo statsadvokatembeter. Anmelder mener at innlegget er en overtredelse av straffeloven § 157 første ledd bokstav b og straffeloven § 266.

Den 16.2.2023 ble Hedmark og Oppland statsadvokatembeter og Innlandet politidistrikt oppnevnt som settestatsadvokat og settepolitimester.

Saken ble deretter behandlet av Innlandet politidistrikt, som henla saken den 1.8.2023. Henleggelsen ble påklaget av Oslo statsadvokatembeter og fornærmede.

Sakens faktiske sider

Ved Oslo tingretts dom av 14.6.2022 ble Roar Alexander Mikalsen domfelt for overtredelse av straffeloven § 231 første ledd til 15 dager betinget fengsel. Tiltalebeslutningen var tatt ut av politimesteren i Oslo og lød:

"Lørdag 11. september 2021 kl. 13.11 i Botsparken, hadde han 24,99 gram marihuana og ca. 11 gram sopp inneholdende psilocybin og/eller psiocin."

De faktiske forhold er beskrevet slik av tingretten:

"Tiltalte er leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk, og forklarte at han planla en markering der et mål var å overtre straffelovens narkotikabestemmelser for å få prøvd narkotikalovgivningen for domstolen. Det fremgår av bevisene, og er erkjent av tiltalte at tiltalte hadde med seg 7 jointer med marihuana og tobakk, cannabisplante i potte, og sopp inneholdende psilocybin som han la utover bordet. Tiltalte forklarte at han både på forhånd, og under selve markeringen oppfordret tilhørere til å forsyne seg, og en tilhører hentet en joint."

Dommen ble anket til Borgarting lagmannsrett, som nektet å fremme anken. Lagmannsrettens beslutning ble anket til Høyesterett, som forkastet anken. Statsadvokat Sturla Henriksbø var statsadvokaten som saksbehandlet ankene.

Godkjent digitalt

Magnus Schartum-Hansen (MSH008) 31.01.2024

Den 23.1.2023 la mistenkte ut et innlegg på plattformen "X" med den tidligere nevnte etterlyst-plakat av Henriksbø.

Saksforholdet ble anmeldt av Oslo statsadvokatembeter den 25.1.2023.

Den 2.4.2023 anmeldte Roar Mikalsen, titulert som leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk, seg selv for å ha publisert etterlyst-plakaten.

Ytringen

Plakaten inneholder et bilde av Stura Henriksbø og har overskriften "ETTERLYST". Deretter fremgår Henriksbø sitt fulle navn og "STATSADVOKAT, POLITIKER; OG LANDSSVIKER" og teksten:

"Enhver statsadvokat skal fremme en rettspleie i samsvar med verdier og prinsipper som en rettsstat bygger på, herunder rettssikkerhet, likhet for loven og individets grunnleggende frihet og autonomi, men Henriksbø motarbeidet lovgivers intensjon ved innføring av Grunnlovens § 98, da han overfor domstolene flere ganger i 2022 hevdet at "det ligger utenfor rettens oppgaver å vurdere om norsk narkotikapolitikk er riktig eller fornuftig på et overordnet nivå".

Henriksbø har i dette sviktet lovgivers intensjon ved kodifisering av prøvelsesretten i Grunnlovens § 89, samt de forfulgte på rusfeltet, og vilkårlig forfølgelse fortsetter fordi han som statsadvokat gikk imot egne etiske retningslinjer og 200 års rettsutvikling."

Plakaten avsluttes med "BØR STANSES FOR FELLESSKAPETS HELSE".

Straffeloven § 157

Straffeloven § 157 er satt til vern av aktørene i rettsvesenet. Straffeloven § 157 rammer blant annet den som ved trusler eller annen rettstridig atferd gjengjelder et arbeid aktøren har utført i forbindelse med en straffesak.

Mistenkte opplyser i anmeldelsen av 2.4.2023 at han la ut plakaten på "X" som følge av Henriksbø sitt arbeid med anken over Oslo tingretts dom av 14.6.2022.

Det er ikke tvilsomt at Henriksbø er å regne som aktør i rettsvesenet og at det er årsakssammenheng mellom at plakaten ble lagt ut og det arbeidet Henriksbø hadde gjort i saken. Det foreligger således en gjengjeldelse.

Spørsmålet blir om plakaten i rettslig forstand er en trussel eller annen rettstridig atferd. For å ta stilling til spørsmålet må ytringen først tolkes.

Plakaten inneholder ingen direkte trussel eller oppfordring til bruk av vold. Den inneholder på den annen side en forklaring på hvorfor mistenkte mener Henriksbø er en landssviker, at han har gått mot det som omtales som "egne etiske retningslinjer og 200 års rettsutvikling". Jeg kan heller ikke se at "bør stanses" i denne konteksten på noen måte er en oppfordring til vold eller en trussel. Mistenkte har selv redegjort for at plakaten ikke er en oppfordring til vold, men "til at Riksadvokaten skal ta ansvar for effektiv minoritetsbeskyttelse".

Det må også legges vekt på at innlegget er lagt ut på en konto hvor mistenkte titulerer seg som grunnlegger av Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk. En konto som, slik saken er opplyst, blir brukt til å ytre politiske budskap om ruspolitikk.

Godkjent digitalt

Magnus Schartum-Hansen (MSH008) 31.01.2024

side 2 av 3

Retningsgivende for om ytringen kan regnes som "annen rettstridig atferd" er om den "i lys av straffebestemmelsens formål fremtrer som uberettiget, slik at det er grunn til å ramme den med straff. I den samlede vurderingen av om atferden er rettstridig må man også se hen til konsekvensen av at handlingen eventuelt anses rettmessig", jf. Ot.prp. nr. 40 (1999-2000) s. 107.

Grensen til den straffrie ytringen er blant annet trukket opp i Høyesteretts dom HR-2016-1012-A hvor følgende er knesatt:

"Det må være vide grenser for å kritisere innholdet i rettsavgjørelser, og i tilknytning til dette også dommerens faglige nivå og dømmekraft, før det kan bli tale om straffeansvar. Det må gjelde selv om kritikken har et følelsesladet og usaklig preg."

Høyesterett understreker deretter at vurderingen av om en ytring er rettstridig også vil bero på når og hvor det er uttalt og situasjonen for øvrig.

Ytringen i foreliggende sak er etter mitt syn ikke av en slik art og fremsatt på en slik måte at den er å regne som "annen rettstridig adferd". Jeg er enig i politiets vurdering og fra dok.01,08 hitsettes:

"At Henriksbø kalles landssviker synes videre å være direkte koblet til øvrig innhold i plakaten; at mistenkte mener han har fraveket grunnlov og grunnleggelse rettsstatsprinsipper. En kan ikke se at begrepet i *denne* konteksten har en annen betydning."

Ved vurderingen har jeg også funnet veiledning i Rt. 2011 s. 1022. Saken dreide seg om gjengjeldelse for en forklaring fornærmede tidligere hadde avgitt til politiet og til retten. Fornærmede var politibetjent og vitneforklaringen hans omhandlet domfeltes deltakelse i spritsmugling. Domfelte ringte politibetjenten flere ganger og i en av samtalene uttalt "kanskje jeg skal komme hjem til deg. Kanskje jeg skal ta med meg en tante og komme hjem til deg. Er du hjemme? Jeg vet hvor du holder til så jeg skal nok finne deg". Høyesterett konkluderer med at innholdet i det som ble sagt og at det skjedde på telefon direkte til fornærmede "gjør at forholdet er i nedre sjikt av hva som rammes av bestemmelsen".

For øvrig vises til politiets utførlige redegjørelse av "annen rettstridig atferd" med eksempler fra rettspraksis, inntatt i dok. 01,08 side 3 flg.

Straffeloven § 156 annet ledd og § 266

Jeg er enig i politiets vurdering, inntatt på side 4 og 5 i dok. 01,08, og finner det tilstrekkelig å vise til denne.

Endelig vurdering

Politiet har henlagt saken fordi forholdet ikke er straffbart. Jeg har kommet til samme resultat, og klagen er dermed ikke tatt til følge.

Klagerne og mistenkte bes underrettet om avgjørelsen som ikke kan påklages, jf. straffeprosessloven § 59a siste ledd.

Hedmark og Oppland statsadvokatembeter, 31. januar 2024
Magnus Schartum-Hansen

Godkjent digitalt
Magnus Schartum-Hansen (MSH008) 31.01.2024
side 3 av 3